

**EDİNBURGH ÜNİVERSİTESİ TEOLOJİ FAKÜLTESİ
 KÜTÜPHANESİ'NDE KAYITLI MANEVÎ-[PSİKOLOJİK]
 DANIŞMANLIK İLE İLGİLİ ESERLER (1934-2013)
 ÜZERİNE BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ**

Mustafa KOÇ

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi
 İlahiyat Fakültesi Din Psikolojisi ABD
 e-posta: mustafakoc@balikesir.edu.tr

Öz

Bu makalede, 1934-2013 yılları arasında ‘manevî-(psikolojik) danışmanlık’ alanına ilişkin Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi Kütüphanesi’ne kayıtlı eserlerin tam listesini içeren kapsamlı bir literatür verilmiştir. Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi ve kütüphanesinin kısa tarihçesi verilerek başlanan makalede verilen ilgili literatür, ‘(i) manevî-(psikolojik) danışmanlık, (ii) manevî bakım, (iii) manevî/spirituel danışmanlık, (iv) pastoral psikoloji, (v) pastoral teoloji, (vi) pratik teoloji’ başlıkları altında ayrı ayrı listelenmiştir. Adı geçen kütüphanede yapılan literatür taraması sonucunda, toplamda konuyla ilgili 665 kaynak eserin kütüphaneye kayıtlı olduğu görülmüştür. Öte yandan taranan literatürün içeriklerine bakıldığında ise (a) basılı doküman olarak eserlerin kitap, ansiklopedi ve tanıtım amaçlı broşür türlerinde olduğu; (b) kayıtlı ürün olarak alana ilişkin en az kaynağın manevî/spirituel danışmanlık konusunda bulunduğu; (c) incelenen literatürün önemli bir bölümünün Hıristiyan teolojisi ekseninde yapılmış çalışmalarından oluştuğu tespit edilmiştir. Makalede son olarak, manevî-(psikolojik) danışmanlık alanının Türk akademiasında tanıtılması için bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Manevî-[Psikolojik] Danışmanlık, Manevî Bakım, Pastoral Psikoloji, Teoloji Fakültesi Kütüphanesi, Literatür.

**A LİTERATURE REVIEW ON THE PASTORAL COUNSELLING
 REFERENCES (1934-2013) IN THE LIBRARY OF SCHOOL OF
 DIVINITY UNIVERSITY OF EDINBURGH**

Abstract

In this article, a comprehensive literature on the ‘pastoral counselling’ references between the years of 1934-2013 in the Library of School of Divinity/New College Library, University of Edinburgh has been presented accurately. After giving a brief history of the faculty and its library, the related literature has been listed separately under the headings of (i) pastoral counselling, (ii) pastoral care, (iii) spiritual counselling, (iv) pastoral psychology, (v) pastoral theology, (vi) practical theology. As a result of literature

review, the 665 registered references on this subject have been attained at the library. On the other hand, when considered the content of literature review, it has been found that (a) the references are books, encyclopedias and promotional brochure in terms of printed document; (b) the least resources concern the spiritual counselling as a registered product in the field; (c) a significant part of the reviewed literature are built on the Christian theology axis. Finally, some suggestions on the field of 'pastoral counselling' for introducing to the Turkish academy have been made.

Keywords: Pastoral Counselling, Pastoral Care, Pastoral Psychology, New College Library, Literature.

1. GİRİŞ

Teorik ve pratik bağlamda din fenomeninin literatürde yer alan psikolojik danışmanlık kuramları ve uygulamaları üzerinde önemli etkisi bulunmaktadır. İnsan bilimleri şemsiyesi altında yer alan birbirine yakın bilim dallarının kesişme noktasında konumlandırılan 'manevî-(psikolojik) danışmanlık / pastoral counselling' alanının Türkiye'de her geçen gün tanınırlığı ve bu alana olan ihtiyaç artmaktadır. Bu noktada danışmanlık ile dinsel olan arasındaki ilişkilere biraz daha yakından bakmak gerekebilir. Bu bağlamda 'danışmanlık' kavramı ile vurgulanmak istenen seküler içeriğe sahip olan 'psikolojik danışmanlık / counselling' olduğuna göre, "pastoral counselling" ile gerçekte dinsel temele dayalı ve teolojik bir içeriğe sahip olan "manevî-(psikolojik) danışmanlık" kastedilmektedir. Dolayısıyla burada din psikolojisinin klinik içerikli bir alt uygulamalı alanı olarak manevî-(psikolojik) danışmanlık ile yapılması amaçlanan ise aslında teolojik motife sahip bir psikolojik danışmanlık aktivitesidir. Buradaki kavramın sıfatı olan "manevî" kelimesi ise (i) psikolojik danışmanlığın, (ii) dinsel kaynakların, (iii) geleneğin ve (iv) bağlamın bileşenlerinin dikkate alınarak uygulama pratiğine vurgu yapmaktadır. Sonuç olarak, manevî-(psikolojik) danışmanlığın, dinsel/manevî problemleri ciddiye alan ve manevî danışmanın en geniş anlamıyla teolojik motifler içeren nihâî değer ve anlamlara yönelik ilgisiyle şekillenen psikolojik danışmanlık olarak ortaya çıktığını söylemek mümkündür.

Öte yandan pratik uygulama kapsamında, temelde bireye/danışana yardım etme aktivitesini temel alarak yüzyıllardan beri süregelen manevî-(psikolojik) danışmanlık, modern bir disiplin olarak modern dünyada görece yeni bir araştırma ve uygulama alanıdır. Bu alanın Batı'daki kronolojik gelişim seyrine bakıldığında ise başlangıç dönemlerinde birçok sivil danışmanlık kurumunun aynı zamanda kilisenin bir alt kurumu olarak uygulamalarına devam ettiği ve bu alandaki önemli aktörlerin, güçlü bir dinsel geçmişe sahip olarak danışmanlığı, manevî anlam arayışı olgusu ve süreciyle entegre etmeye çalıştıkları görülmektedir. Dolayısıyla psikolojik danışmanlık literatüründe yer alan birçok değer ve uygulamaların, teoloji tarihine bakıldığında Yahudi-Hristiyan dinsel geleneklerinden elde edildiği görülmektedir. Ancak, sözü edilen bu psiko-teolojik içerikli etkiler zamanla danışmanlık kuramları içerisinde bilimsellik ve hümanistik gibi eğilimler tarafından kutsal olandan arındırılıp sekülere olana doğru dönüştürülmüştür. Sonuçta pek çok terapist, pozitivizmin de etkisiyle

teolojik içeriği olan ruhsal alanı terk etmiştir. Fakat özellikle son çeyrek yüzyılda, din karşıtı bu söylem ve duruş, yavaş yavaş değişerek danışmanlık yaklaşım ve tekniklerinin inançlı danışanların psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak için ne türden bir adaptasyon çalışması yapılması gerektiği noktasına doğru evrilme sürecine girmiştir (Ok, 2012: 1-7).

Özellikle sosyal bilimler ve insan bilimleri alanına ilişkin yapılan literatür çalışmaları, ilgili alanda üretilen bilgileri içeren makale, kitap ve çeviri gibi kaynakların tespitine yönelik önemli bir misyon üstlenmektedirler. Bu misyonun doğal bir sonucu olarak da, alanda çalışan uzmanlara yönelik önemli bir rehberlik ve zaman kazancı sağlamaktadırlar. Bunun yanı sıra metodolojik olarak araştırma çeşitlerine bakıldığında genelde amacına ve yöntemine göre çeşitli şekillerde gruplandırıldığı görülmektedir. Amacına göre (i) temel, (ii) uygulamalı, (iii) değerlendirme ve (iv) aksiyon araştırmaları olarak sınıflandırılırken; yöntemine göre ise (i) deneysel yöntem ve (ii) tarama modelleri şeklinde gruplandırılmaktadır. Burada sözü edilen tarama modeli ise yine kendi içerisinde (i) tarihsel araştırma ve (ii) durum tespiti/betimleme araştırmaları olarak ikiye ayrılmaktadır (Nazık, 2001: 13-18). Bu bağlamda yukarıda verilen metodolojik çerçeve kapsamında, Birleşik Krallık sınırları içerisindeki İskoçya'nın başkenti Edinburgh'da bulunan ve kronolojik olarak köklü bir tarihsel geçmişe sahip olan Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi'nin kütüphanesinde yer alan manevî-(psikolojik) danışmanlık alanına ilişkin kayıtlı eserlere yönelik yapılan bu literatür incelemesinde metodolojik olarak; (a) yöntemine göre 'durum tespiti/betimleme' yaklaşımını esas alan tarama modeli; (b) amacına göre ise 'değerlendirme' yaklaşımını kullanılmıştır.

Yukarıdaki sözü edilen metodolojik örüntü kullanılarak bir teoloji fakültesi kütüphanesinde manevî-(psikolojik) danışmanlık alanında yer alan eserlerle ilgili literatür çalışmasını konu alan bu makalede, alana akademik düzeyde ilgi duyan Türkiye'deki uzmanları literal anlamda bilgilendirme ve alanla ilgili farkındalık oluşturma amaçlanmaktadır. Sözü edilen bu amaçları gerçekleştirebilmek için aşağıdaki uygulamalara yer verilmiştir:

- Veri toplama işlemi, bizzat araştırmacının İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta bulunan Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi'nde 'A Study of Pastoral Counselling: Sample of Edinburgh Turkish-Muslim Immigrants' başlıklı doktora-sonrası/post-doc bilimsel çalışmasını yaptığı dönemlerde gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla kronolojik olarak bir çalışma takvimi kapsamında periyodik aralıklarla adı geçen fakültenin kütüphanesine gidilerek Şubat 2012-Haziran 2013 tarihleri arasında kütüphane merkezinden kaynak taraması yoluyla konuya ilişkin literatür listesi oluşturulmuştur.
- Ayrıca kronolojik bağlamda tarama tarihi olarak ise fakülte kütüphanesinin revize edilerek hizmete açılışı olan 1934 yılı ile bu makaleye konu olan tarama çalışmasının bitiş yılı olan 2013 yılı arası belirlenmiştir. Bu sebeple de kaynak tarama çalışması, tarihsel aralık olarak sözü edilen bu yıllar arası ile sınırlandırılmıştır.
- Alana ilişkin teknik terminolojinin İngilizce ve Hıristiyan teolojisi eksenli olması ve buna bağlı olarak Türkçe çeviri sorununun hâlen devam etmesi sebebiyle, literatür

taramasına konu olan bu çalışmadaki alt teknik kavramların İngilizce orijinalleri de metin içinde gerekli görüldüğü yerlerde verilmiştir.

- Ayrıca, bu makaleye konu olan kaynak taraması yapılırken, (a) öncelikle sadece kütüphane üyeliği bulunan araştırmacılara açık olan fakülte kütüphanesindeki bilgisayarlardan giriş yapılarak kurum içi tarama ilkesi kapsamında ‘http://catalogue.lib.ed.ac.uk’ adresinden aşağıda başlıkları verilen alanlara ilişkin söz konusu kütüphanede manevî-(psikolojik) danışmanlık ile ilgili kayıtlı bulunan eserlerin listesi çıkarılmış olup (b) daha sonraki süreçte tespit edilen bu listedeki eserlerin fakülte kütüphanesi basılı kitap envanterleri ve kataloglarına kayıtlı olup olmadıklarına ilişkin ayrı ayrı tarama çalışması yürütülmüştür. Bu aşamadan sonra da, son olarak (c) bu eser listesinin kütüphane raflarında olup olmadıkları tek tek –zaman zaman kütüphane görevlilerinden de yardım alınarak- taranmış ve araştırmacı tarafından eserler görülmüştür. Daha sonraki aşamada, sanal kayıtlar üzerinden oluşturulan listede olup da kütüphane raflarında olmayan eserler listeden çıkarılmış ve bu makaleye konu olan alana ilişkin alt başlıklarıyla aşağıda verilen güncel liste oluşturulmuştur.

a. Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi ve Kütüphanesi’nin Kısa Tarihçesi

(i)-Teoloji Fakültesi’nin Tarihçesi: ‘Yeni Kolej/New College’ ismiyle şu an kullanımda olan bina, hâlen Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi’ne ev sahipliği yapmakta olup tarihsel olarak İskoçya Kilisesi/Church of Scotland’ne ait olan özgün bir yapı özelliği taşımaktadır. Sözü edilen bu bina, mimari anlamda genel olarak (i) genel kurul salonu ve (ii) İskoçya Kilisesi’nin ana toplantı salonu olmak üzere iki temel bölümden oluşmaktadır. Edinburgh şehir tarihinde, apostolik doktrinin devamını amaçlayan reformcu teolojinin dünyanın önde gelen merkezlerinden biri olarak hizmet veren İskoçya Kilisesi’ne ait olan bu tarihi yapı, H. R. Mackintosh, John Baillie, T. F. Torrance ve John McIntyre gibi dünyanın önde gelen seçkin teologları ile James S. Stewart ve James Barr gibi etkili kutsal kitap uzmanları ve yorumcularına da ev sahipliği yapmıştır.

Teoloji Fakültesi’nin şu an ‘Yeni Kolej/New College’ ismiyle kullanımda olan bu tarihsel binaya kronolojik olarak bakıldığında, 1843 yılında İskoçya Kilisesi’nden ayrılarak bu tarihten sonra özellikle Teoloji Fakültesi’nin kullanımına tahsis edildiği görülmektedir. Sözü edilen bu ayrılma, birçok kişi tarafından kilise içi köklü tartışmalar ve ayrışmalar bağlamında Modern Batılı kiliselerin tarihi içerisinde önemli bir olay ve 19. Yüzyıl İskoçya tarihinde de oldukça anlamlı bir konu olarak kabul edilmiştir. Böylesi sorunlu bir ayrılmanın ardından Yeni Kolej, sözü edilen bu çatışma tarafından uyandırılan bir hevesin ve arzunun ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla böyle bir atmosferde bina içerisindeki Birleşik Özgür İskoçya Kilisesi tarafından kurulan ilk ilahiyat salonu, İskoçya’daki geleceğin din adamlarının eğitimleri için üniversitelerin ilahiyat fakültelerine girişlerini sağlaması bakımından da önemlidir. Fakülteyi sosyal bir misyon yüklenen özgür bir Hıristiyan yük-

seköğretim kurumu olarak öngören kurucu müdür Thomas Chalmers, aynı zamanda bu fakülteyi üniversitenin sürgünde olan bir birimi olarak nitelemiştir. Genç Özgür İskoçya Kilisesi, fakültenin kurulmasıyla birlikte daha önceden var olan kurulu düzeninin yıkılması endişesini taşımıştır. Bununla birlikte binanın tamir edilmesi aşamasında temel taşıyı yerine koyarken kurucu müdür olan Chalmers, yeni kurulan bu fakültenin bir meydan okuma olmadığını, tam aksine insan ruhlarının çeşitliği temeline dayalı bir teoloji eğitimi yapacağını söylemiştir.

Bu tarihsel örüntü içerisinde, 1929 yılında Özgür Kilise'nin İskoçya Kilisesi ile yeniden bir araya gelmesinin bir sonucu olarak 1935 yılına kadar Edinburgh Üniversitesi'ne bağlı 'Eski Kolej/Old College'da bulunan Teoloji Fakültesi ile sekiz buçuk yıl boyunca bağımsız kilise kurumu olarak kalan bu bina birleştirilmiştir. Bu tarihten sonra da Teoloji Fakültesi, 'Yeni Kolej' ismiyle anılan bu binada eğitimine devam etmiştir.

Hâlen 'Yeni Kolej' ismiyle anılan bu binada eğitim-öğretime devam eden Teoloji Fakültesi, uluslararası arenada teoloji üzerine bir eğitim ve araştırma merkezi olarak çalışmalarını etkin biçimde sürdürmektedir. Resmi açılış tarihi olan 1850 yılında, sadece 250 öğrencisiyle dünyanın en geniş teoloji fakültelerinden biri olan bu fakültede, şimdi ise dünyanın çeşitli büyük ülkelerinden gelen 150 lisansüstü öğrenciyi de içeren 400 kişinin üzerinde kayıtlı öğrenci bulunmaktadır. Fakültenin hem öğretim üyesi hem de öğrenci profiline bakıldığında, birbirinden farklı inanç ve mezhebe sahip oldukları görülmektedir. Bir zamanlar çoğu öğrenciler papaz olmak amacıyla bu fakülteye gelmişler ise de bugün bu durum sadece azınlıkta kalan bir grup öğrenci için geçerlidir. Aynı zamanda bugün adı geçen bu fakültede, teoloji lisans derecesi ile master ve doktora araştırma programlarını da kapsayan çoklu çerçeve programlarla birçok bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. Bu akademik etkinliklerin yanı sıra bu fakülte, bağlı olduğu üniversitenin hayata tam entegrasyonunun yanı sıra İskoçya Kilisesi ve reformcu gelenek ile bağlarını sıkı bir şekilde devam ettirmektedir (Brown, 1996: 29-52).

Kurumsal anlamda fakülte bazında, Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi'nin 2013 yılındaki Birleşik Krallık sınırları içerisinde teoloji eğitimi veren ve üniversiteler sıralama listesindeki 'Teoloji & Dinsel Çalışmalar/Theology & Religious Studies' sınıflamasında 6. (93.09) sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca üniversite bazında ise dünyanın en iyi üniversiteleri arasında 21. (89.24) sırada listelendiği tespit edilmiştir (<http://www.thecompleteuniversityguide.co.uk> & <http://www.topuniversities.com/university-rankings>, Aralık, 2013).

(ii)-Teoloji Fakültesi Kütüphanesi'nin Tarihçesi: Kullanmak isteyen herkese açık olacak biçimde Teoloji Fakültesi Kütüphanesi/Yeni Kolej Kütüphanesi'nin kütüphane salonu daha önceden Özgür Yüksek Kilise ismiyle uzun yıllar içinde ayın yapılan bir kilise olarak kullanılmıştır. Dolayısıyla burada ibadet eden kilise cemaati, 1934 yılında yeniden başka bir yere yerleştirilerek sözü edilen bu kilisenin mimar Lorne Camphell tarafından bozulup

kütüphane olarak kullanılabilmesi için yeniden mimari adaptasyon çalışmaları yapılmıştır. Yine bu çalışmalar bağlamında Grace Warrack ve Douglas Strachan tarafından kilisenin pencereleri 1911 ile 1934 yılları arasında tasarımı olarak kütüphane mimarisine dönüştürülmüştür. Kütüphanede 21. Yüzyıl öğrenci çevresine uygun olacak biçimde öğrencilerin kullanımı için şu anda kablosuz internet bağlantısı vardır. Fotokopi çekimi için bir odanın da bulunduğu kütüphane salonunda kaynak kitap koleksiyonları, DVD koleksiyonları, güncel süreli yayınlar ile kütüphaneye son 1 ayda kaydı yapılan yeni kitapların sergilendiği bir de masa bulunmaktadır.

Özgür Kilise öğrencilerinin üniversite kütüphanesine erişimlerinin yasaklanması sebebiyle Teoloji Fakültesi/Yeni Kolej kurulduğunda ilk temel ihtiyaçlardan birisi kütüphane kurulması olmuştur. Bu amaçla İskoçya Özgür Kilise'nin Yeni Kolej teoloji profesörü David Welsh, tüm kilise üyelerinden yeni kurulacak olan bu fakülte kütüphanesine kitap bağışı yapmalarını istemiştir. Onun bu talebi üzerine kütüphaneye 1850 yılında 13.000 cilt kaynak eser toplanmıştır. Dolayısıyla toplanan bu eserler de, aynı zamanda fakülte kütüphanesinin ilk kayıtlı eserleri olma özelliğini taşımaktadır. Daha sonra 1862 yılında kütüphanedeki kitap sayısı 25.000'e yükseltilmiştir. 1900, 1929, 1935, 1971 ve 1991 yıllarında Birleşik Özgürlük Kilisesi ve Birleşik Presbyterian Kilisesi gibi çeşitli kiliselerden gelen bağışlarla şu anda kütüphanedeki kayıtlı eser sayısı 250.000'nin üzerindedir. Hıristiyan teolojisiyle ilgili eserlerin yoğunlukta olduğu kütüphanede, Hıristiyan mezhepleri, kilise tarihi, din felsefesi, Eski ve Yeni Ahit araştırmaları, modern Yahudilik ve İslâm ile ilgili eserlerin yanı sıra din araştırmaları bağlamında din psikolojisi, din sosyolojisi, din antropolojisi, dinler tarihi ve manevî-(psikolojik) danışmanlık alanına ilişkin kaynakların da yer aldığı görülmektedir.

Öte yandan Teoloji Fakültesi çok önemli el yazmaları koleksiyonuna da sahiptir. Bu bağlamda kütüphanede ağırlıklı olarak 19. ve 20. yüzyıllarda Teoloji Fakültesi ile bağlantılı olan ülke tarihindeki önemli papazların ve fakültede öğretim üyesi olarak çalışan teologların el yazmaları da bulunmaktadır. Bunlardan en geniş olanı aynı zamanda fakültenin ilk müdürü olan Thomas Chalmers'in el yazma koleksiyonudur. Bunun yanı sıra Alexander Thomson, Thomas Brown, Charles Watson, John White, William Cunningham, Marcus Dods, Robert Rainy, Alexander Martin ve James S. Stewart gibi ünlü Hıristiyan teologlarının Hıristiyan teolojisi hakkında yazdıkları el yazmaları da kayıtlı yazma arşivinde bulunmaktadır (Howard, 1996: 187-202).

b. Teoloji Fakültesi Kütüphanesi'ne Kayıtlı Olan 'Manevî-[Psikolojik] Danışmanlık' İle İlgili Eserler

Makalenin bu bölümünde, Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi Kütüphanesi/New College Library'nde kayıtlı olan manevî-(psikolojik) danışmanlık alanıyla ilgili eserlerin listesine yer verilmiştir. Makalenin hacim problemi sebebiyle tespit edilen eserlerin tamamına bu listede yer verilememiştir. Ancak sonuç bölümünde yapılan değerlendirmeler elde edilen tam liste üzerinden yapılmıştır. Bu bağlamda yer alan kitap, ansiklopedi ve broşürler-

den oluşan eserlerin bibliyografik yazım nitelemesi/formatı: “kitap adı + yazar/lar adı ve soyadı + (kütüphane kayıt sistemine göre)-yazar/lar soyadı ve adı + yayın yılı + kütüphane katalog kayıt numarası” şeklinde düzenlenmiştir. Burada verilen bu bibliyografik niteleme biçiminin düzenlenmesinde, ilgili kütüphane kayıtlarındaki bibliyografik atıf ve künye dizilimi esas alınmıştır. Ayrıca makalede yer alan tüm listeler, alfabetik sıralamaya göre verilmiştir.

- pastoral counselling & pastoral care & spiritual counselling & pastoral psychology -
- pastoral theology & practical theology -

– Bibliography –

b.a. ‘Pastoral Counselling’ Başlığı Altında Yer Alan Eserler

- Agents of hope: A pastoral psychology / Donald Capps. 1995, BV4638 Cap.
- AIDS and the sleeping church / Patricia L. Hoffman; foreword by Chris Glaser. Hoffman, Patricia L. (Patricia Louise), 1935-1995, BV4460.7 Hof.
- Angry Christian: A theology for care and counseling / Andrew D. Lester. Lester, Andrew D. 2003, BV4627.A5 Les.
- Applied theology. 2, “Tend my sheep” / Harold Taylor. Taylor, Harold. 1983, BV4012.2 Tay.
- Art of listening: Dialogue, shame, and pastoral care / Neil Pembroke. Pembroke, Neil. 2002, BV4647.L56 Pem.
- Basic principles of biblical counselling / Lawrence J. Crabb. Crabb, Lawrence J. 1985, BR110.C75 Cra.
- Basic types of pastoral care & counseling: Resources for the ministry of healing and growth / Howard Clinebell. Clinebell, Howard John, 1922- 1984, PX 35 CLI 3.
- Breaking point, and how the Christian ministry can help / David K. Switzer. Switzer, David K., 1925- 1974, BV4012.2 Swi.
- Care and counseling of the aging / William M. Clements. Clements, William M. (William Morris), 1943-1979, BV4435 Cle.
- Care for the dying and the bereaved / Ian Gentles. 1982, RW 15 CA.
- Care of persons, care of worlds: A psychosystems approach to pastoral care and counseling / Larry Kent Graham. Graham, Larry Kent. 1992, BV4012.2 Gra.
- Casebook in pastoral counseling / edited by Newman S. Cryer & John Monroe Vayhinger. 1962, BV4012.2 Cry.
- Christian counselling / Gary R. Collins. Collins, Gary R. (Gary Ross), 1934-1989, sPX 35 COL.

- Christian handbook of abuse, addiction and difficult behaviour / edited by Brendan Geary & Jocelyn Bryan. 2008, BV4400 Chr.
- Church with AIDS: Renewal in the midst of crisis / Letty M. Russell, ed. 1990, BV4460.7 Chu.
- Counselling in context: Developing a theological framework / Francis Bridger and David Atkinson. Bridger, Francis. 1994, sPX 35 BRI.
- Counselor in counseling: Case notes in pastoral counseling / Hiltner, Seward, 1909-1952, BV4012 Hil.
- Covenant, justification, and pastoral ministry: Essays by the faculty of Westminster Seminary California / edited by R. Scott Clark. 2007, BT764.3 Cov.
- Creating a healthier church: Family systems theory, leadership, and congregational life / Ronald W. Richardson. Richardson, Ronald W. (Ronald Wayne), 1939-1996, BV652 Ric.
- Crisis counseling / Howard W. Stone. Stone, Howard W. 1976, BV4012.2.
- Crisis experience in modern life: Theory and theology in pastoral care / Charles V. Gerkin. Gerkin, Charles V., 1922-1979, BV4012.2 Ger.
- Cross-cultural counseling / Aart M. van Beek. Van Beek, Aart. 1996, BV4012.2 Van.
- Cry of Tamar: Violence against women and the Church's response / Pamela Cooper-White. Cooper-White, Pamela, 1955-1995, BT704 Co.
- Cultivating wholeness: A guide to care and counseling in faith communities / Margaret Zipse Kornfeld; for Blanton-Peale Institute. Kornfeld, Margaret Zipse. 1998, BV4012.2 Kor.
- Depth perspectives in pastoral work / Thomas W. Klink. Klink, Thomas W. 1965, BV4012.2 Kli.
- Dictionary of pastoral care and counseling / Rodney J. Hunter, general editor [et al.]. 2005, Ref. BV4011 Dic.
- Discernment: A study in ecstasy and evil / Morton Kelsey. Kelsey, Morton T. 1978, BV5083 Kel.
- First aid in counselling / editor C. L. Mitton. 1968, BV4012.2 Mit.
- For the family: International and inter-church cooperation for the development of family counselling and family education: Report of a world consultation, organized by the Department on Cooperation of Men and Women in Church, Family and Society, held at 1968, BV4012.2 For.
- Free to love: Sexuality and pastoral care / Margaret Gill. Gill, Margaret. 1994, BT708 Gil.

- Growth counseling for marriage enrichment: Pre-marriage and the early years / Howard J. Clinebell. Clinebell, Howard John, 1922-1975 HQ10 Cli.
- Handbook for Basic types of pastoral care and counseling / Howard W. Stone, William M. Clements, editors.1991, BV4012.2 Han.
- Healing the eight stages of life / Matthew Linn, Sheila Fabricant, Dennis Linn. Linn, Matthew. 1988,BV4012.2 Lin.
- Healing through counselling: A Christian counselling centre / edited by William H. Kyle. 1964, BV4012.2 Kyl.
- Healing wisdom: Depth psychology and the pastoral ministry / edited by Kathleen J. Greider, Deborah van Deusen Hunsinger, & Felicity Brock Kelcourse. 2010, BV4012.2 Hea.
- History of pastoral care in America: From salvation to self-realization / E. Brooks Holifield. Holifield, E. Brooks. 1983, BV4006 Hol.
- HIV/AIDS and the curriculum: Methods of integrating HIV/AIDS in theological programmes / edited by Musa W. Dube. 2003, BV4460.7 Hiv.
- Homosexuality and religion / Richard Hasbany, editor. 1989, BR115.H6 Hom.
- Homosexuality: Catholic teaching and pastoral practice / Gerald D. Coleman. Coleman, Gerald D. 1996, sSD 61 COL.
- In living color: An intercultural approach to pastoral care and counseling / Emmanuel Y. Lartey; foreword by James N. Poling. Lartey, Emmanuel Y. (Emmanuel Yartekwei) 2003, BV4012.2 Lar.
- Integrity of pastoral care / David Lyall. Lyall, David, 1936-2001, BV4012.2 Lya.
- Introduction to pastoral counseling / Michael J. O'Brien. O'Brien, Michael J. 1968, BV4012.2 Obr.
- Introduction to pastoral counseling / Loren Townsend. Townsend, Loren L. 2009, BV4012.2 Tow.
- Introduction to pastoral counselling for social workers, the clergy, and others / Kathleen Heasman. Heasman, Kathleen. 1969, BV4012.2 Hea.
- Judgment in pastoral counseling / Lowell G. Colston. Colston, Lowell G. 1969, BV4012.2 Col.
- Kerygma and counseling: Toward a covenant ontology for secular psychotherapy / Thomas C. Oden. Oden, Thomas C. 1978, BV4012 Ode.
- Lectures on counseling / Jay E. Adams. Adams, Jay Edward. 1986, BV4012.2 Ada.

- Life on the dark side of the cross: Supporting depressed people / Ali Walton. Walton, Ali, 1959-2000, pPX 35 WAL.
- Listening with love: Pastoral counselling-A Christian response to people living with HIV/AIDS / Robert Igo. Igo, Robert. 2005, BV4460.7 Igo.
- Living hope: A practical theology of hope for the dying / Russell G. Herbert. Herbert, Russell G. 2006, BV4638 Her.
- Micro-techniques in counselling training: Attending-A guide for developing human communication skills / prepared by William Thomas. Thomas, William Colville. 1974, pPX 35 THO.
- Minding the soul: Pastoral counseling as remembering / James B. Ashbrook. Ashbrook, James B., 1925-1996, BV4012.2 Ash.
- Minister as crisis counselor / David K. Switzer. Switzer, David K., 1925- 1974, BV4012.2 Swi.
- Minister as marriage counselor / Stewart, Charles William. 1961, HQ728 Ste.
- Ministering to deeply troubled people / Bruder, Ernest E. 1963, BV4012 Bru.
- Ministering to persons / George J. Gage. Gage, George J. 1966, BV4012.2 Gag.
- Ministering to the grief sufferer / C. Charles Bachmann. Bachmann, C. Charles. 1967, sPX 35 BAC.
- Ministering to the physically sick / Scherzer, Carl John. 1963, PX 35 SCH.
- Miracle of dialogue / Reuel L. Howe. Howe, Reuel L., 1905-1963, BV4012.2 How.
- Moral context of pastoral care / Jack Mahoney. Mahoney, John, 1931-2000, Pamph. BV4012.2 Mah.
- Moral context of pastoral care / Don S. Browning. Browning, Don S. 1976, BV4011.5 Bro.
- Pastoral care and counseling redefining the paradigms / Nancy J. Ramsay, editor. 2004, BV4012.2 Pas.
- Pastoral care and counselling: A manual / William K. Kay & Paul C. Weaver; foreword by Clive Calver. Kay, William K., 1945-1997, PX 35 KAY.
- Pastoral care and social conflict / Pamela D. Couture and Rodney J. Hunter, editors. 1995, BV4012.2 Pas.
- Pastoral care and the Jewish tradition: Empathic process and religious counseling / Robert L. Katz; Don S. Browning, editor. Katz, Robert L. (Robert Langdon) 1985, BM652.5 Kat.

- Pastoral care and the training of ministers: Contributions to a developing debate-The report of a working party / British Council of Churches. 1970 Pamph, BV4012.2 Bri.
- Pastoral care come of age / William E. Hulme. Hulme, William E. (William Edward) 1920-1970, BV4012.2 Hul.
- Pastoral counselling for the deviant girl / Moran, Margaret. 1968, BV4464.5 Mor.
- Pastoral counselling in inter-cultural perspective: A study of some African (Ghanaian) and Anglo-American views on human existence and counselling / Emmanuel Yartekwei Lartey. Lartey, Emmanuel Y. (Emmanuel Yartekwei) 1987, BV4012.2 Lar.
- Pastoral counselling relationship: A touching place? / Margaret Lyall. Lyall, Margaret. 1997, Pamph. BF698 Lya.
- Pastoral diagnosis: A resource for ministries of care and counseling / Nancy J. Ramsay. Ramsay, Nancy J. (Nancy Jean), 1949-1998, BV4012 Ram.
- Pastoral ministration / Paul E. Johnson; with a foreward by L.M. Charles Edwards. Johnson, Paul Emanuel, 1898-1955, PX 35 JOH.
- Pastoral or Christian counseling: A confrontation with American pastoral theology, in particular Seward Hiltner and Jay E. Adams / J.S. Hielema. Hielema, J. S., 1931-1975, BV4012.2 Hie.
- Pastoral theology from a global perspective: A case study approach / Henry S. Wilson [et al.]. 1996, BV4011 Pas.
- Person to person: A handbook for pastoral counseling / James A. Vanderpool. Vanderpool, James A. 1977, BV4012.2 Vand.
- Principles of pastoral counselling / R.S. Lee. Lee, Roy Stuart. 1968, BV4012.2 Lee.
- Protestant pastoral counseling / Oates, Wayne Edward, 1917-1962, BV4012.2 Oat.
- Psychiatry and pastoral care / Draper, Edgar, 1926-1965, BV4012 Dra.
- Psychiatry in pastoral practice / W.L. Northridge. Northridge, W. L. (William Lovell), b. 1886-1968, BV4012 Nor.
- Psychology for pastor and people: A book on spiritual counseling / John Sutherland Bonnell. Bonnell, John Sutherland, 1893-1960, PX 35 BON.
- Psychotherapy: A Christian approach / E.N. Ducker; Foreword by E. Graham Howe. Ducker, E. N. 1964, BV4012.2 Duc.
- Rape as bereavement / Judy Hanson. Hanson, Judy. 1992, pSL 94.1 HAN.
- Reason in pastoral counseling / Paul A. Hauck. Hauck, Paul A. 1972, BV4012.2 Hau.

- Reflective caring: Imaginative listening to pastoral experience / Bob Whorton. Whorton, Bob. 2011, BV4012.2 Who.
- Religion and personality integration / E. Anker Nilsen. Nilsen, E. Anker. 1980, BL53 Nil.
- Religious values in counseling and psychotherapy / Charles A. Curran. Curran, Charles Arthur. 1969, BV4012.2 Cur.
- Social context of pastoral care: Defining the life situation / George M. Furniss. Furniss, George M. 1994, BV4400 Fur.
- Sociology for pastoral care / George Furniss. Furniss, George M. 1995, SC FUR.
- Solving marriage problems: Biblical solutions for Christian counselors / Jay E. Adams. Adams, Jay Edward. 1986, BV4012.27 Ada.
- Spirit of counsel: Spiritual perspectives in the counselling process / Martin Israel. Israel, Martin. 1983, BV4012.2 Isr.
- Spiritual care for healthcare professionals: Reflecting on clinical practice / Tom Gordon, Ewan Kelly, and David Mitchell; foreword by Stephen Thornton. Gordon, Tom, 1949-2011, BL65.M4 Gor.
- Telling tales: The narrative dimension of pastoral care and counselling / Gordon Lynch and David Willows. Lynch, Gordon, 1968-1998 Pamph, BV4012.2 Lyn.
- Tend my flock: Sustaining good pastoral care / Kate Litchfield. Litchfield, Kate. 2006, BV4011.3 Lit.
- Theology and pastoral counseling / Thornton, Edward E. 1967, PX 35 THO.
- Time to die and a time to live: A guidebook for those who care for the grieving / Nigel J. Robb. Robb, Nigel J. 1996, BV4460.6 Rob.
- Transference in pastoral care / Frank Lake. Lake, Frank 1914-1982. 1988 Pamph, BV4012.2 Lak.
- Understanding and helping the narcotic addict / Tommie L. Duncan. Duncan, Tommie L. 1965, RC566 Dun.
- When babies die: Some guidelines for helpers of bereaved parents / Robin Lapwood. Lapwood, Robin, 1957-1988, pXR LAP.

b.b. 'Pastoral Care' Başlığı Altında Yer Alan Eserler

- Ages of faith: Popular religion in late medieval England and Western Europe / Norman Tanner. Tanner, Norman P. 2009, BR750 Tan.
- All our losses, all our griefs: Resources for pastoral care / Kenneth R. Mitchell and Herbert Anderson. Mitchell, Kenneth R. 1983, BJ1487.M57 Mit.

- Angry Christian: A theology for care and counseling / Andrew D. Lester. Lester, Andrew D. 2003, BV4627.A5 Les.
- Applied theology. 2, 'Tend my sheep' / Harold Taylor. Taylor, Harold. 1983, BV4012.2 Tay.
- Basic types of pastoral care & counseling: Resources for the ministry of healing and growth / Howard Clinebell. Clinebell, Howard John, 1922-1984, PX 35 CLI 3.
- Basic types of pastoral care & counselling: Resources for the ministry of healing and growth / Howard Clinebell. Clinebell, Howard John, 1922-1984, BV4012.2 Cli.
- Becoming a minister / Thomas C. Oden. Oden, Thomas C. 1994, sWP 2.2 ODE.
- Being your age: Pastoral care for older people / Michael Butler and Ann Orbach. Butler, Michael (Michael John), 1932-1993, sWA 45 BUT.
- Care of mind, care of spirit: A psychiatrist explores spiritual direction / Gerald G. May. May, Gerald G. 1992, BV5053 May.
- Care of persons, care of worlds: A psychosystems approach to pastoral care and counseling / Larry Kent Graham. Graham, Larry Kent. 1992, BV4012.2 Gra.
- Caring church: A guide for lay pastoral care / Howard W. Stone. Stone, Howard W. 1983, BV677 Sto.
- Caring for God's people: A handbook for elders and ministers on pastoral care / Stewart Matthew, Ken Lawson. Matthew, Stewart.1995, UC 31.58 MAT 2.
- Caring for God's people: A handbook for elders and ministers on pastoral care / Stewart Matthew, Ken Lawson. Matthew, Stewart.1989, UC 31.58 MAT.
- Caring for the elderly / H.P. Steer. Steer, Herbert Philip. 1966, BV4435 Ste.
- Casework and pastoral care / Jean S. Heywood. Heywood, Jean S. (Jean Schofield) 1967, HV43 Hey.
- Defence of the Rev. Dr. Chalmers: Addressed to the thinking and unprejudiced part of the inhabitants of Glasgow. 1823, Ya.3/1.
- Dictionary of pastoral care and counseling / Rodney J. Hunter, general editor [et al.]. 2005, Ref. BV4011 Dic.
- Dictionary of pastoral care / edited by Alastair V. Campbell. 1987, BV4005.5 Dic.
- Disability: Faith and acceptance / W. Graham Monteith. Monteith, W. Graham (William Graham), 1946-1987, BV4910 Mon.
- God down under: Theology in the Antipodes / edited by Winifred Wing Han Lamb & Ian Barns. 2003, BT80 God.

- Gossip of God's siblings: The European Pastoral Care and Counselling Movement, 1972-2005 / John Foskett. Foskett, John. 2006, Pamph. BV4011.3 Fos.
- Grounded in the living Word: The Old Testament and pastoral care practices / Denise Dombkowski Hopkins and Michael S. Koppel. Hopkins, Denise Dombkowski. 2010, BV4011.3 Hop.
- Growing in ministry: Using critical incident analysis in pastoral care / Charles Chadwick, Phillip Tovey. Chadwick, Charles, Rev. 2000, Pamph. BV4011 Cha.
- Growth counseling for marriage enrichment: Pre-marriage and the early years / Howard J. Clinebell. Clinebell, Howard John, 1922-1975, HQ10 Cli.
- Guide to pastoral care: A practical primer of pastoral theology / R.E.O. White. White, R. E. O. (Reginald Ernest Oscar), 1914-1976, BV4011 Whi.
- Handbook for Basic types of pastoral care and counseling / Howard W. Stone, William M. Clements, editors. 1991, BV4012.2 Han.
- Handbook of pastoral studies: Learning and practising Christian ministry / Wesley Carr. Carr, Wesley 1997, BV4011 Car.
- Healing wisdom: Depth psychology and the pastoral ministry / edited by Kathleen J. Greider, Deborah van Deusen Hunsinger, & Felicity Brock Kelcourse. 2010, BV4012.2 Hea.
- Health and healing: A ministry to wholeness / Denis Duncan. Duncan, Denis. 1988, BV4337 Dun.
- Helping the helpers: Supervision and pastoral care / John Foskett and David Lyall. Foskett, John. 1988, BV 4011 Fos.
- Letting go: Caring for the dying and the bereaved / Ian Ainsworth-Smith and Peter Speck. Ainsworth-Smith, Ian.1999, BV4460.6 Ain.
- Liberating faith practices: Feminist practical theologies in context / Denise M. Ackermann and Riet Bons-Storm (eds.). 1998, BT83.55 Lib.
- Liberation theology and pastoral theology / Rebecca S. Chopp, Duane F. Parker. Chopp, Rebecca S., 1952-1990, Pamph. BT83.57 Cho.
- Life cycle theory and pastoral care / Donald Capps; Don S. Browning, editor. Capps, Donald.1983, BV4012 Cap.
- Life cycles: Women and pastoral care / edited by Elaine Graham and Margaret Halsey. 1993, BV4445 Lif.
- Life to be lived: Homelessness and pastoral care / Patrick Logan; foreword by Lord Soper. Logan, Patrick.1989, SJ 25 LOG.

- Listen to the voice within: A Jungian approach to pastoral care / Christopher Perry. Perry, Christopher.1991, BV4012 Per.
- Men, masculinity and pastoral care / Mark Pryce. Pryce, Mark.1993, pPX 35 PRY.
- Ministry through word & sacrament / Thomas C. Oden. Oden, Thomas C. 1994, sWP 1.9 ODE.
- Moral context of pastoral care / Jack Mahoney. Mahoney, John, 1931-2000, Pamph. BV4012.2 Mah.
- Moral context of pastoral care / Don S. Browning. Browning, Don S.1976, BV4011.5 Bro.
- Moving from shame to self-worth: Preaching and pastoral care / Edward P. Wimberly. Wimberly, Edward P. 1943-1999, BT714 Wim.
- Need for living: Signposts on the journey of life and beyond / Tom Gordon. Gordon, Tom, 1949-2001, BV4910.9 Gor.
- New dimensions in pastoral care / Wayne E. Oates. Oates, Wayne Edward, 1917-1970, BV4012 Oat.
- No-gay areas: Pastoral care of homosexual Christians / Lance Pierson. Pierson, Lance. 1989, pSD 61 PIE.
- Pastoral care and clinical training in America: Report of a three months visit / H. Faber. Faber, Heije, 1907-1961, BV4012 Fab. 150 Pastoral care and counseling in grief and separation / Wayne E. Oates. Oates, Wayne Edward, 1917-1976, BV4011 Oat.
- Pastoral care and counseling: Redefining the paradigms / Nancy J. Ramsay, editor. 2004, BV4012.2 Pas.
- Pastoral care and counselling: A manual / William K. Kay & Paul C. Weaver; foreword by Clive Calver. Kay, William K., 1945-1997, PX 35 KAY.
- Pastoral care and hermeneutics / Donald Capps; Don S. Browning, editor. Capps, Donald.1984, BV660.2 Cap.
- Pastoral care and liberation theology / Stephen Pattison. Pattison, Stephen 1994, BV4461 Pat.
- Pastoral care and pastoral theology / Ian F. McIntosh. McIntosh, Ian Findlay.1972, sPX 35 McI.
- Pastoral care and psychotherapy: A study in co-operation between physician and pastor / Peder Olsen; translated by Herman E. Jorgensen. Olsen, Peder.1961, PX 35 OLS.

- Pastoral care and social conflict / Pamela D. Couture and Rodney J. Hunter, editors.1995, BV4012.2 Pas.
- Renewing pastoral practice: Trinitarian perspectives on pastoral care and counselling / Neil Pembroke. Pembroke, Neil.2006, BV4011.3 Pem.
- Report on the consultation “Pastoral care of those confronted with abortion”: Monbachtal, Federal Republic of Germany, October 6-11, 1974 / World Council of Churches. Office of Family Ministries.1974, Pamph HQ767.3 Wor.
- Research in pastoral care and counseling: Quantitative and qualitative approaches / Larry VandeCreek, Hilary E. Bender [and] Merle R. Jordan; with a foreword by Margot Hover.
- Ritual and pastoral care / Elaine Ramshaw; Don S. Browning, editor. Ramshaw, Elaine, 1956-1987, BV4011 Ram.
- Shape of practical theology: Empowering ministry with theological praxis / Ray S. Anderson. Anderson, Ray S. (Ray Sherman) 2001, BV3 And.
- Shared wisdom: Use of the self in pastoral care and counseling / Pamela Cooper-White. Cooper-White, Pamela, 1955-2004, BV4012.2 Co.
- Sharing pastoral care in the parish / David Prior. Prior, David, 1940-1980, pWA 20 PRI.
- Sick call: A book on the pastoral care of the physically ill / Child, Kenneth. 1965, PX 35 CHI.
- Social context of pastoral care: Defining the life situation / George M. Furniss. Furniss, George M. 1994, BV4400 Fur.
- Sociology for pastoral care / George Furniss. Furniss, George M. 1995, SC FUR.
- Tend my flock: Sustaining good pastoral care / Kate Litchfield. Litchfield, Kate. 2006, BV4011.3 Lit.
- Understanding the adolescent / Hare Duke, Michael, 1925-1969, HQ799.8.G7 Duk.
- What do chaplains do? The role of the chaplain in meeting the spiritual needs of patients / report by Harriet Mowat, John Swinton. Mowat, Harriet. 2007, Folio BV4335 Mow.
- With unveiled face: A pastoral and theological exploration of shame / Paul Goodliff. Goodliff, Paul. 2005, BT714 Goo.
- Woman-battering / Carol J. Adams. Adams, Carol J. 1994, BV4445.5 Ada.
- Words to God, word from God: The Psalms in the prayer, and preaching of the church / Howard N. Wallace. Wallace, Howard N., 1948-2005, BS1430.52 Wal.

- Working with children / A.H. Denney. Denney, A. H. (Anthony Howe) 1971, BV639.C4 Den.

b.c. 'Spiritual Counselling' Başlığı Altında Yer Alan Eserler

- Counselling and spiritual direction / David Bick. Bick, David J. 1933- 1997, sPX 35 BIC.
- Healing wisdom: Depth psychology and the pastoral ministry / edited by Kathleen J. Greider, Deborah van Deusen Hunsinger, & Felicity Brock Kelcourse. 2010, BV4012.2 Hea.
- Personhood and presence: Self as a resource for spiritual and pastoral care / Ewan Kelly. Kelly, Ewan. 2012, BV4011.3 Kel.
- Psychology for pastor and people: A book on spiritual counseling / John Sutherland Bonnell. Bonnell, John Sutherland, 1893-1960, PX 35 BON.
- Psychotherapy and the spiritual quest: Exploring the links between psychological and spiritual health / David G. Benner. Benner, David G. 1989, RC480.5 Ben.
- Renewing pastoral practice: Trinitarian perspectives on pastoral care and counselling / Neil Pembroke. Pembroke, Neil. 2006, BV4011.3 Pem.
- Spirit of counseling: Spiritual perspectives in the counselling process / Martin Israel. Israel, Martin. 1983, BV4012.2 Isr.
- Spiritual care for healthcare professionals: Reflecting on clinical practice / Tom Gordon, Ewan Kelly, and David Mitchell; foreword by Stephen Thornton. Gordon, Tom, 1949-2011, BL65.M4 Gor.
- Spiritual caregiving as secular sacrament: A practical theology for professional caregivers / Ray S. Anderson; foreword by John Swinton. Anderson, Ray S. (Ray Sherman) 2003, BV4012.2 And.
- Spiritual direction for every Christian / Gordon H. Jeff. Jeff, Gordon H. (Gordon Henry), 1932-1987, BV4012.2 Jef.
- Spiritual therapy: How the physician, psychiatrist and minister collaborate in healing / Richard K. Young and Albert L. Meiburg. Young, Richard K. 1961, PX 35 YOU.

b.d. 'Pastoral Psychology' Başlığı Altında Yer Alan Eserler

- Agents of hope: A pastoral psychology / Donald Capps. Capps, Donald. 1995, BV4638 Cap.
- Care for the dying and the bereaved / edited by Ian Gentles. 1982, RW 15 CAR.
- Care of mind, care of spirit: A psychiatrist explores spiritual direction / Gerald G. May. May, Gerald G. 1992, BV5053 May.

- Christian pastor / Wayne E. Oates. Oates, Wayne Edward, 1917-1951, BV4010 Oat.
- Christian paths to self-acceptance / Bonthius, Robert H. (Robert Harold), 1918-1948, BL53 Bon.
- Church and mental health / edited by Paul B. Maves. 1953, PX 35 MAV 2.
- Diana phenomenon / Francis Bridger. Bridger, Francis. 1998, pPU 23.3 BRI.
- Exploration of the inner world: A study of mental disorder and religious experience / Anton T. Boisen. Boisen, Anton T. (Anton Theophilus), 1876-1965, BL53 Boi.
- Faith development and pastoral care / James W. Fowler. Fowler, James W., 1940-1987, BV4011.6 Fow.
- Faithful companionship: How pastoral counseling heals / Chris R. Schlauch. Schlauch, Chris Richard, 1952-1995, BV4012.2 Sch.
- From failure to fulfilment: A minister's note book on psychological method / John Martin; foreword by Leslie D. Weatherhead. Martin, John, 1892-1948, NEWC2121.
- Illness as crisis and challenge: Guidelines for pastoral care / Daniel J. Louw. Louw, D. J. (Daniël Johannes), 1944-1994, BV4335 Lou.
- In the spirit of truth: A reader in the work of Frank Lake / edited by Carol Christian; introduction by David Lyall. Lake, Frank, 1914-1982, BV4012.2 Lak.
- Insearch: Psychology and religion / Hillman, James, 1926-1967, BV4012 Hil.
- Introduction to pastoral theology / Henry Balmforth [et al.]. 1937, BX5175 Int.
- Kerygma and counseling: Toward a covenant ontology for secular psychotherapy / Thomas C. Oden. Oden, Thomas C. 1978, BV4012 Ode.
- Life cycle theory and pastoral care / Donald Capps; Don S. Browning, editor. Capps, Donald. 1983, BV4012 Cap.
- Minding the soul: Pastoral counseling as remembering / James B. Ashbrook. Ashbrook, James B., 1925-1996, BV4012.2 Ash.
- Minister and doctor meet / Westberg, Granger E. 1961, PX 35 WES.
- Ministering to deeply troubled people / Bruder, Ernest E. 1963, BV4012 Bru.
- Ministering to the grief sufferer / C. Charles Bachmann. Bachmann, C. Charles. 1967, sPX 35 BAC.
- Modern psychotherapies / Stanton L. Jones & Richard E. Butman. Jones, Stanton L. 1991, BV4012 Jon.
- On moral medicine: Theological perspectives in medical ethics. 2012, R724 Onm.

- Only connect: Worship and liturgy from the perspective of pastoral care / Robin Green; foreword by H.A. Williams. Green, Robin.1987, BV4012 Gre.
- Pastoral care and clinical training in America: Report of a three months visit / H. Faber. Faber, Heije, 1907-1961, BV4012 Fab.
- Pastoral care and psychotherapy: A study in co-operation between physician and pastor / Peder Olsen; translated by Herman E. Jorgensen. Olsen, Peder.1961, PX 35 OLS.
- Pastoral care and the dying / D.B. Murray. Murray, D. B. (Derek B.) 1982, pWP 6.7 MUR.
- Pastoral care in hospitals / Norman Autton. Autton, Norman.1968, BV4335 Aut.
- Pastoral psychology / Karl R. Stolz. Stolz, Karl Ruf, 1884-1943, NEWC2199.
- Persons we teach / Harry G. Goodykoontz. Goddykoontz, Harry G. (Harry Gordon), 1906-1965, BT701.2 Goo.
- Practical psychology for pastors / William R. Miller, Kathleen A. Jackson. Miller, William R. 1995, BV4012 Mil.
- Prescription for anxiety / Leslie D. Weatherhead. Weatherhead, Leslie D. (Leslie Dixon), 1893-1976, sPX 35 WEA.
- Professional education for ministry: A history of clinical pastoral education / Edward E. Thornton. Thornton, Edward E. 1970, BV4012 Tho.
- Psychiatry and pastoral care / Draper, Edgar, 1926-1965, BV4012 Dra.
- Psychiatry and religion / Klausner, Samuel Z. 1964, RC455 Kla.
- Psychiatry and religious experience / Louis Linn and Leo W. Schwarz. Linn, Louis. 1958, PX 35 LIN.
- Psychology of pastoral care / Johnson, Paul Emanuel, 1898-1953, BV4012 Joh.
- Psychology of prayer / Bryant, Christopher, 1905-1985, pPR 53 PSY.
- Psychology, religion, and human need: A guide for ministers, doctors, teachers, and social workers / Carrington, William Langley.1957, PX 35 CAR.
- Psychotherapy and a Christian view of man / Roberts, David Everett, 1911-1955, BV4012 Rob.
- Psychotherapy and the Christian message / Outler, Albert Cook, 1908-1954, BV4012 Out.
- Rape as bereavement / Judy Hanson. Hanson, Judy. 1992, pSL 94.1 HAN.

- Realization: Anthropology of pastoral care / Translated by Paul C. Bailey and Elisabeth Reinecke. Goldbrunner, Josef. 1966, BV4012 Gol.
- Recognition of guilt: A study in pastoral psychology / Arnold Uleyn; translated by Mary Ilford. Uleyn, Arnold. 1969, BV4012 Ule.

b.e. 'Pastoral Theology' Başlığı Altında Yer Alan Eserler

- Abolition of the laity: Vocation, work and ministry in a Biblical perspective / R. Paul Stevens. Stevens, R. Paul, 1937-1999, BV4400 Ste.
- Ad clerum: Advices to a young preacher / Joseph Parker. Parker, Joseph, 1830-1902, BV4010 Par.
- Being holy, being human: Dealing with the expectations of ministry / Jay Kesler. Kesler, Jay. 1988, sWP 2.2 KES.
- Best advice: Wisdom on ministry from 30 leading pastors and preachers / edited by William J. Carl III. 2009, BV4011.3 Bes.
- Bible and counselling / Roger Hurding. Hurding, Roger F. (Roger Frederick), 1934-1992, PX 35 HUR.
- Bible, congregation, and community / Ian M. Fraser. Fraser, Ian M. 1958, pWA 20 FRA.
- Biblical perspectives on counselling / Richard Inwood. Inwood, Richard. 1980, pPX 35 INW.
- Blackwell reader in pastoral and practical theology / edited by James Woodward and Stephen Pattison; consultant editor, John Patton. 1999, BV4011 Bla.
- Calvin in his letters: A study of Calvin's pastoral counselling, mainly from his letters / Jean-Daniel Benoît; translated from the French by Richard Haig. Benoît, Jean-Daniel. 1991, sGU 3 BEN.
- Doing the gospel: Local congregations in ministry / Roy C. Nichols. Nichols, Roy C., 1918-1990, BX8331.2 Nic.
- Dual role ministry: First choice or mixed blessing? / Nigel Peyton. Peyton, Nigel. 1998, pUE 39 PEY.
- Engaging with contemporary culture: Christianity, theology and the concrete church / Martyn Percy. Percy, Martyn. 2005, BR115.C8 Per.
- English spirituality: An outline of ascetical theology according to the English pastoral tradition / Martin Thornton. Thornton, Martin, 1915-1963, XA 22 THO.
- Ethical dilemmas of ministers / Frederick F. Mueller and Hugh Hartshorne. Mueller, Frederick F. (Frederick Ferdinand), 1904-1937, BV4012 Mue.

- Faith as a way of life: A vision for pastoral leadership / Christian Scharen; with a foreword by Miroslav Volf. Scharen, Christian Batalden. 2008, BV4011.3 Sch.
- Faith development and pastoral care / James W. Fowler. Fowler, James W., 1940-1987, BV4011.6 Fow.
- Feminist perspectives in pastoral theology / editors: Hedwig Meyer-Wilmes, Lieve Troch, Riet Bons-Storm. 1998, BT83.55 Fem.
- God to glorify: Notes on being a parish minister / Frederick Levison. Levison, Frederick. 2000, BV4011 Lev.
- God's potters: Pastoral leadership and the shaping of congregations / Jackson W. Carroll; with the assistance of Becky R. McMillan. Carroll, Jackson W. 2006, BV4011.3 Car.
- Homosexuality and religion / Richard Hasbany, 1989, BR115.H6 Hom.
- Hospital chaplaincy in the twenty-first century: The crisis of spiritual care on the NHS / Christopher Swift. Swift, Christopher, 1965-2009, BV4335 Swi.
- How to be a pastor / Theodore L. Cuyler. Cuyler, Theodore L. (Theodore Ledyard), 1822-1909, BV4010 Cuy.
- Keeping faith in practice: Aspects of Catholic pastoral theology / edited by James Sweeney; with Gemma Simmonds and David Lonsdale. 2010, BX1913 Kee.
- Lay ministry: A theological, spiritual, and pastoral handbook / William J. Rademacher. Rademacher, William J., 1928-1991, BX1920 Rad.
- Let's do theology: A pastoral cycle resource book / Laurie Green. Green, Laurie. 1990, BR118 Gre.
- Life cycles: Women and pastoral care / edited by Elaine Graham and Margaret Halsey. 1993, BV4445 Lif.
- Limits of vulnerability: Exploring a kenotic model for pastoral ministry / Vanessa Herrick. Herrick, Vanessa. 1997, Pamph. BV4011 Her.
- Listening for the soul: Pastoral care and spiritual direction / Jean Stairs. Stairs, Jean, 1955-2000, BX8349.S67 Sta.
- Living hope: A practical theology of hope for the dying / Russell G. Herbert. Herbert, Russell G. 2006, BV4638 Her.
- Living stories: Pastoral counseling in congregational context / Donald Capps. Capps, Donald.
- Partnership in ministry / edited by Trevor Beeson. 1964, sWA 20 PAR.

- Pastor and his ministry / Brandon, Owen. 1972, BV4011Bra.
- Pastor and parish: A systems approach / E. Mansell Pattison. Pattison, E. Mansell, 1933-1977, BV4011 Pat.
- Pastor as teacher / edited by Earl E. Shelp and Ronald H. Sunderland. 1989, BV660.2 Pas.
- Pastor as theologian: The formation of today's ministry in the light of contemporary human sciences / Wesley Carr. Carr, Wesley. 2008, BV4011.3 Car.
- Reader on preaching: Making connections / edited by David Day, Jeff Astley, Leslie J. Francis. 2005, BV4211.3 Rea.
- Sacraments: Revelation of the humanity of God: Engaging the fundamental theology of Louis-Marie Chauvet / edited by Philippe Bordeyne and Bruce T. Morrill. 2008, BX2200 Sac.
- Salvation in the New Testament: Perspectives on soteriology / edited by Jan G. van der Watt. 2005, BS2545.S25 Sal.
- Search for compassion: Spirituality and ministry / Andrew Purves. Purves, Andrew, 1946-1989, BV4011.6 Pur.
- Selected writings of Huldrych Zwingli / edited and translated by Edward J. Furcha. Zwingli, Ulrich, 1484-1531, BR346 Zwi.
- Sermons, principally on the responsibilities of the ministerial office / E. Monro. Monro, Edward A., 1815-1866, C15/a1.
- Service of a parson: Why he is there - and what he does / Edward Carpenter. Carpenter, Edward, 1910-1965, sWP 2.2 CAR.
- Team ministry / Robert Hughes. Hughes, Robert. 1963, pWP 2.2 HUG.
- Veritatis splendor - a response: A series of addresses / given to members of Durham University by distinguished contributors; and edited by Charles Yeats. 1994, BJ1249 Ver.
- Vision of pastoral theology: In search of words that resurrect the dead / Stephen Pattison with James Woodward. Pattison, Stephen. 1994, Pamph. BV4011 Pat.
- Visionary leadership in the local church / John Leach. Leach, John. 1997, pWP 2.2 LEA.
- Vital preaching / Sidney M. Berry. Berry, Sidney M. (Sidney Malcolm), b. 1881, BV4211 Ber.
- Watching for wings: Theology and mental illness in a pastoral setting / Roger Grainger. Grainger, Roger. 1979, BV4012.3 Gra.

- Way of the heart: Desert spirituality and contemporary ministry / Henri J.M. Nouwen. Nouwen, Henri J. M. 1981, BV4011 Nou.

b.f. 'Practical Theology' Başlığı Altında Yer Alan Eserler

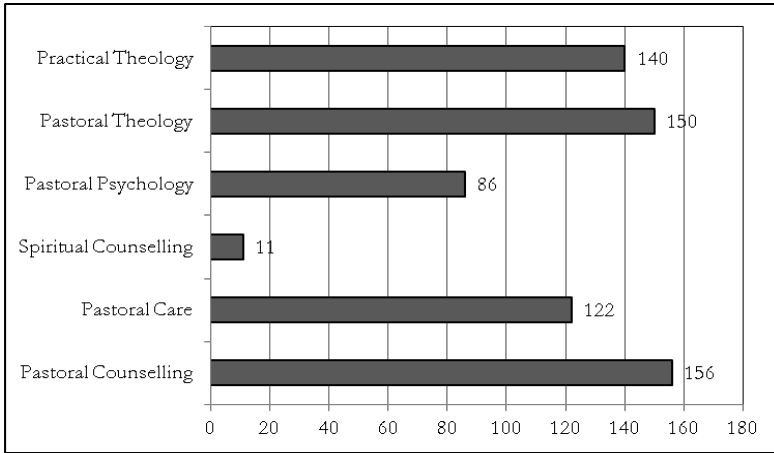
- Abuse of power: A theological problem / James Newton Poling. Poling, James N. (James Newton), 1942-1991, HQ72.U53 Pol.
- Alive and kicking: Towards a practical theology of illness and healing / Stephen Pattison. Pattison, Stephen 1989, BT732.5 Pat.
- Alive to the word: A practical theology of preaching for the whole church / Stephen Wright. Wright, Stephen I. 2010, BV4211.3 Wri.
- Atonement / Leighton Pullan. Pullan, Leighton, 1865-1940, RR 86 PUL.
- Baker's dictionary of practical theology / edited by Ralph G. Turnbull. 1967, BV3 Bak.
- Baptism and Christian identity: Teaching in the triune name / Gordon S. Mikoski. Mikoski, Gordon S. 2009, BV811.3 Mik.
- Challenge of practical theology: Selected essays / Stephen Pattison. Pattison, Stephen. 2007, BV3 Pat.
- Christian critique of American culture: An essay in practical theology / Julian N. Hartt. Hartt, Julian N. 1967, RK 55 HAR.
- Christian realism and liberation theology: Practical theologies in creative conflict / Dennis McCann. McCann, Dennis. 1981, BT738 Macc.
- Engaging the doctrine of God: Contemporary Protestant perspectives / edited by Bruce L. McCormack. 2008, BT98 Eng.
- Engaging with contemporary culture: Christianity, theology and the concrete church / Martyn Percy. Percy, Martyn. 2005, BR115.C8 Per.
- Entering the new theological space: Blurred encounters of faith, politics and community / edited by John Reader and Christopher R. Baker. 2009, BT738 Ent.
- Faith: A practical theological reconstruction / F. Gerrit Immink; translated by Reinder Bruinsma. Immink, Gerrit. 2005, BV3 Imm.
- Faith and freedom: An interfaith perspective / David Burrell. Burrell, David B. 2004, BT55 Bur.
- Hope for the church: Moltmann in dialogue with practical theology / Jürgen Moltmann with M. Douglas Meeks [et al.]; edited and translated by Theodore Runyon. 1979, BX4827.M6 Mol.

- Hospital chaplaincy in the twenty-first century: The crisis of spiritual care on the NHS / Christopher Swift. Swift, Christopher, 1965-2009, BV4335 Swi.
- Let's do theology: A pastoral cycle resource book / Laurie Green. Green, Laurie. 1990, BR118 Gre.
- Letters, chiefly practical and consolatory: Designed to illustrate the nature and tendency of the gospel / David Russell. Russell, David, 1779-1848, Z.1421.
- Living hope: A practical theology of hope for the dying / Russell G. Herbert. Herbert, Russell G. 2006, BV4638 Her.
- Living in union with Christ: The practical theology of Thomas F. Torrance / Kye Won Lee. Lee, Kye Won. 2003, BX4827.T67 Lee.
- Participation and mediation: A practical theology for the liquid church / Pete Ward. Ward, Pete, 1959-2008, BR115.C8 War.
- Public worship of God / J.R.P. Sclater. Sclater, J. R. P. (John Robert Paterson). 1927, BV10 Scl.
- Putting theology to work. 1983, pTX 33 PUT.
- Raging with compassion: Pastoral responses to the problem of evil / John Swinton. Swinton, John, 1957-2007, BT160 Swi.
- Spiritual dimensions of pastoral care: Practical theology in a multi-disciplinary context / edited by David Willows and John Swinton; foreword by Don Browning. 2000, BV3 Spi.
- Spiritual nurture and congregational development / edited by Perry LeFevre and W. Widick Schroeder. 1984, BV4011 Spi.
- Transforming practice: Pastoral theology in an age of uncertainty / Elaine L. Graham. Graham, Elaine L. 1996, BV3 Gra.
- Treatise on predestination, election, and grace: Historical, doctrinal, and practical to which is added a bibliography of the subject / W.A. Copinger. Copinger, Walter Arthur, 1847-1910, BT810 Cop.
- Truthful action: Explorations in practical theology / Duncan B. Forrester. Forrester, Duncan B. 1933-2000, BV3 For.
- Twelve monday lectures in Tremont Temple, Boston, U.S. Cook, Joseph, 1838-1901, NEWC2695.
- Victory of faith / J.O. Nash. Nash, J.O. 1933, BV3 Nas.
- Who thirst? / Adolphe monod; from the French of Henry T. Wrenfordsley. Monod, Adolphe 1802-1856, K.b.16/17.

2. SONUÇ

Bu makalede, uygulamalı din psikolojisinin merkezinde yer alan manevî-(psikolojik) danışmanlık alanıyla ilgili Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi Kütüphanesi'nde bulunan kayıtlı eserler hakkında literal bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda yukarıda adı geçen fakülte kütüphanesinde kayıtlı bulunan manevî-(psikolojik) danışmanlık alanındaki eserlerin taranarak, çalışmanın kolay anlaşılabilirliğini arttırabilmek amacıyla sadece bu araştırma için anlamı ve önemi olan bazı sınıflandırmalar ve sınırlandırmalar yapılmıştır. Öte yandan yine tarama çalışmasının bu sonuç bölümünde, görselliği vurgulama açısından alana ilişkin elde edilen bazı istatistiksel değerler, bir grafikte desteklenerek analizi yapılmaya çalışılmıştır (bkz. Grafik-1).

Grafik-1: Manevî-(psikolojik) danışmanlık ile ilgili kütüphanede bulunan eserlerin dağılımları

Yukarıdaki grafikte görüldüğü gibi Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi Kütüphanesi katalog kayıtlarının esas alındığı bu çalışmada, nicel olarak '(i)-pastoral counselling [n=156]+(ii)-pastoral care [n=122]+(iii)-spiritual counselling [n=11]+(iv)-pastoral psychology [n=86]+(v)-pastoral theology [n=150]+(vi)-practical theology [n=140]' başlıkları üzerine yapılan literatür taraması sonucunda toplamda 665 kaynak esere ulaşılmıştır. Bu bağlamda grafikten elde edilen nicel veriler yorumlanacak olursa; (a) alana ilişkin en az eserin 'spiritual counselling' konusunda olduğu; (b) bunu nicel olarak -daha az sayıdan daha çok sayıya doğru- sırasıyla 'pastoral psychology, pastoral care, practical theology, pastoral theology ve pastoral counselling' konularının izlediği saptanmıştır.

Ayrıca Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi Kütüphanesinde yapılan manevî-(psikolojik) danışmanlık konusundaki literatür tarama çalışmaları sonucunda;

(a)-Aynı isimle basılmış bazı kaynakların birden fazla başlık altında kayıtlı olduğu tespit edilmiştir

- (b)-Aynı eserin farklı basımlarıyla birlikte aynı başlık altında veya farklı başlıklar altında kayıtlı bulunduğu görülmüştür.
- (c)-Listelenen ve incelenen manevî-(psikolojik) danışmanlık konusundaki literatürün önemli bir bölümü doğal olarak Hıristiyan teolojisi ekseninde kaleme alınmış eserlerden oluştuğu görülmüştür.
- (d)-Kütüphanede, manevî-(psikolojik) danışmanlık literatürüyle ilgili -ulaşılabilirdiği kadarıyla- süreli yayınlardan çok (i) kitap, (ii) ansiklopedi ve (iii) tanıtım amaçlı broşür formatlarında yazılmış eserlerin olduğu görülmüştür.
- (e)-Yine alana ilişkin az sayıda da olsa İngilizce dili dışında Fransızca ve Almanca gibi diğer Avrupa dillerinden de eserlerin olduğu tespit edilmiştir. Fakat bu literatür çalışmasına, sadece İngilizce kaynaklar alınmıştır.
- (f)-Genel olarak konuyla ilgili oluşturulan literatüre bakıldığında, manevî-(psikolojik) danışmanlık yaklaşımının teorik alt yapısında, din psikolojisinin en temel teorilerinden olan ‘(i) bağlanma/attachment; (ii) ‘yükleme/attribution ve (iii) dinsel başa çıkma/religious coping’ gibi sistemli teorilerden en çok ‘bağlanma’ teorisinin kullanıldığı görülmüştür.
- (g)-Öte yandan yine kütüphanede yer alan eserlerin içeriklerine bakıldığında, uygulama biçimlerine göre hem ‘bireysel’ hem de ‘grup’ olarak manevî-(psikolojik) danışmanlık uygulama yaklaşımlarına ağırlık verildiği gözlenmiştir.

Manevî-(psikolojik) danışmanlık üzerine Edinburgh Üniversitesi Teoloji Fakültesi Kütüphanesi’nde bulunan literatürün incelendiği bu çalışmada elde edilen sonuçlarla ilgili bu alana ilgi duyan akademisyen ve araştırmacılar için şu önerilerde bulunulabilir:

- Bilim dünyasında yapılan literatür çalışmalarının en büyük dezavantajı, zamana karşı dayanıksız oldukları için zamanla eskimleri ve belirli periyodlarla güncellenme ihtiyaçlarının olmasıdır. Manevî-(psikolojik) danışmanlık alanıyla ilgili Batı’da çok ciddi bir literatürün olduğu görülmektedir. Bu bağlamda bundan sonraki dönemde yapılacak olan çalışmalara ışık tutması amacıyla Türk din psikologlarının zaman zaman bu türden yapılan literatür çalışmalarını güncelleştirmeleri gerekmektedir.
- Özellikle Türk din psikologları, alana ilgi duyan psikolojik danışmanlar, psikologlar ve psikiyatrlar ile birlikte bir atölye çalışması sonucunda telif içerikli ‘Manevî-[Psikolojik] Danışmanlık El Kitabı’ yazımı için ortak bir proje geliştirmelidirler.
- Din psikolojisi, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji ve psikiyatri alanında yapılacak olan gerek kuramsal gerekse uygulamalı lisansüstü çalışmalarda, ‘manevî-(psikolojik) danışmanlık’ konularına özel önem ve öncelik verilmelidir.
- Manevî-(psikolojik) danışmanlık konusunda, özellikle ve öncelikle yapılacak olan uygulamalı çalışmalara hız verilerek mümkün olan en kısa zamanda ‘İslâmî-(psikolojik) danışmanlık’ alanında Türk kültürüne uygulanabilir teoriler/kuramlar ile yöntem ve teknikler geliştirme çalışmalarına başlanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Brown, S. J. (1996). The disruption and the dream: The making of New College 1843-1861. (içinde) D. F. Wright & G. D. Badcock (Ed.), *Disruption and diversity: Edinburgh Divinity 1846-1996*. (ss. 29-52). Edinburgh: T & T Clark Ltd.
- Howard, J. (1996). New College Library. (içinde) D. F. Wright & G. D. Badcock (Ed.), *Disruption and diversity: Edinburgh Divinity 1846-1996*. (ss. 187-202). Edinburgh: T & T Clark Ltd.
- Library catalogue-University of Edinburgh. <http://catalogue.lib.ed.ac.uk>. [Erişim: Şubat, 2012; Haziran, 2013].
- Nazik, H. (2001). *Araştırma teknikleri*. İstanbul: Ya-Pa Yayın Pazarlama.
- Ok, Ü. (2012). Din psikolojisinin kullanım alanları: Dinî danışmanlık ve rehberlik. (içinde) F. Karaca & A. Bahadır (Ed.), *Din psikolojisi*. (ss. 1-29). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.
- Ranking of theology & religious studies in the United Kingdom. <http://www.thecompleteuniversityguide.co.uk>. [Erişim: Aralık, 2013].
- QS world university rankings 2013: Top universities. <http://www.topuniversities.com/universityrankings>. [Erişim: Aralık, 2013].

